

Motion till riksdagen 2022/23:2048

av **Mikael Oscarsson (KD)**

Skärpning av EU:s sanktioner mot regimen i Belarus

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör kräva att EU:s sanktioner mot regimen i Belarus skärps ytterligare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För två år sedan stal Europas siste diktator, Aleksandr Lukasjenko, valet i Belarus. Protesterna har fortsatt trots regimen's allt hårdare våld. Folket i Belarus behöver Sveriges och resten av Europas helhjärtade stöd. Regimen i Belarus skickar nu flyktingar över gränsen som hämnd för sanktionerna mot landet.

Presidentvalet i Belarus hösten 2020 räknades inte korrekt. Aleksandr Lukasjenko fuskade och stal det. Protesterna blev mycket stora och omfattande. Belarus folk visade att de hade fått nog och krävde ett rättvist val.

Regimen har sedan dess visat att den inte skyr några våldsmedel.

Oppositionskandidaten Svjatlana Tsichanoŭskaja tvingades att gå i landsflykt till Litauen efter att hon tvingats erkänna att hon förlorat valet.

Gatudemonstrationerna fortsatte hela hösten 2020 och polisen trappade upp våldet. Människor togs brutalt och direkt från gatan till fängelset. Allt eftersom har många personer lämnat landet eftersom de – på goda grunder – fruktar för sin säkerhet.

Lukasjenkoregimen har visat att den inte skyr några medel. Man har använt alltifrån flygkapning och mord till hot och framtvingade bekännelser.

Medborgarna i Belarus är rädda att myndigheterna ska spåra varje avvikande röst. Det har dessutom blivit svårare att få kunskap om vad som händer i landet, eftersom inga oberoende medier finns.

Omvärlden har reagerat först efter en lång tids tvekan. Till sist kunde ändå EU enas om sanktioner i form av reseförbud och frusna tillgångar för ett antal ledande regimmänniskor.

Sanktionerna har efter hand skärpts så att fler namn kommit upp på listan. EU håller också inne reformpengar. Och i somras blev det stopp för handel med olja och gödningsmedel, som är några av få exportvaror som Belarus har.

Samtidigt har Ryssland ställt upp och utlovat större ekonomiskt stöd. Utan Vladimir Putin hade Lukasjenko inte kunnat klamra sig fast vid makten.

Någon kritik av regimen oacceptabla agerande är givetvis inte att vänta från Ryssland. Rysslands president Putin och övriga ledningen i Kreml är rädda för att protesterna ska gå vidare till Moskva.

Många i Belarus är övertygade om att nästa steg är att Lukasjenko kommer att ”inkorporera” Belarus i Ryssland.

Under de senaste månaderna har tusentals migranter och flyktingar korsat eller försökt korsa gränsen från Belarus mot EU-länderna Polen, Lettland och Litauen. EU-länderna är övertygade om att regimen i Belarus skickar flyktingar över gränsen som hämnd för sanktionerna mot landet.

Tysklands förbundskansler Angela Merkel är tydlig och anklagar regimen i Belarus för att genomföra ”hybridattacker” mot EU med hjälp av flyktingar. Hybridattack är ett samlingsbegrepp för handlingar från statliga och icke-statliga aktörer som kan användas utan att passera tröskeln för en formell krigsförklaring.

– Jag tycker att det är helt oacceptabelt att genomföra sådana hybridattacker på individers bekostnad, sade Angela Merkel vid ett besök i Polen i september 2021.

Nu måste hela den demokratiska världen ställa upp för Belarus folk. Ett särskilt ansvar har länderna i närområdet, dit Sverige räknas. Det är närmare från Stockholm till Minsk än till Bryssel.

Sverige bör kräva att EU:s sanktioner mot regimen i Belarus skärps ytterligare. Det som pågår i Belarus är fullständigt oacceptabelt. Lukasjenko måste bort. Tills det har skett måste de belarusier som med risk för sina liv kämpar mot regimen – inom och utanför landets gränser – ges fullständigt stöd från Sverige och resten av omvärlden.

Mikael Oscarsson (KD)